

Ανάλυση

11η. Να επιλέξετε ένα έργο και με βάση αυτό να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΟΥ ΤΕΧΝΗΣ	
1.Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	
Ζωγραφική	Γλυπτική Αρχιτεκτονική Σχέδιο/Χαρακτική Κατασκευή
Καλλιτέχνης	
Τίτλος	
Περίοδος/ Τόπος	
Θέμα	
Στιλ-ύφος	Παραστατικό Αφαιρετικό Αφηρημένο
Υλικά/ Μέγεθος	
Τεχνική	
2.Η ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	
Σύνθεση	Με κρυφή γεωμετρία Επανάληψη Έμφαση
Τοποθέτηση στοιχείων	Παράλληλη Συμμετρική Περιμετρική Ακτινωτή Διαγώνια
Τονική κλίμακα	Με απαλούς τόνους Με κοντινούς τόνους Τόνοι με μεγάλη αντίθεση
Χρώματα	Καθαρά Αποχρώσεις Θερμά Ψυχρά
Υφή	
Όγκος	
Χώρος	
3.ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	
Εκφράζει ιδέες – έννοιες	
Μεταφέρει μηνύματα	
Συμβολικό-Αλληγορικό Μυθολογικό-Ιστορικό- Θρησκευτικό	
ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ	

Εξω-ευρωπαϊκή τέχνη και μοντέρνα τέχνη

12η. Να παρατηρήσετε τα γλυπτά των Ματίς, Τζιακομέτι, Μπαράνοφ-Ροσινέ, Μοντιλιάνι (Εικ.1,2,3,4) και να τα συγκρίνετε με τα παραδοσιακά γλυπτά (Εικ.5,6,7,8). Να βρείτε ομοιότητες και διαφορές.

1. Ματίς, «Ζανέτ V», 1916.

2. Τζιακομέτι, «Μεγάλη φιγούρα», 1948.

3. Μπαράνοφ-Ροσινέ, «Συμφωνία Νο Ι», 1913.

4. Μοντιλιάνι, «Κεφάλι», 1911.

5. Γλυπτό από τη Γουινέα.

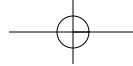
6. Μάσκα Γκουρό από το Μάλι.

7. Μάσκα Μπάνγκουα από το Καμερούν.

8. Γλυπτό από την Τανζανία.

2ο μέρος - Παρατηρώ και δημιουργώ

Σχέδιο

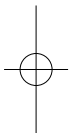

Πίσω από κάθε εικαστικό έργο κρύβεται ένα σχέδιο.

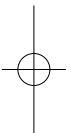
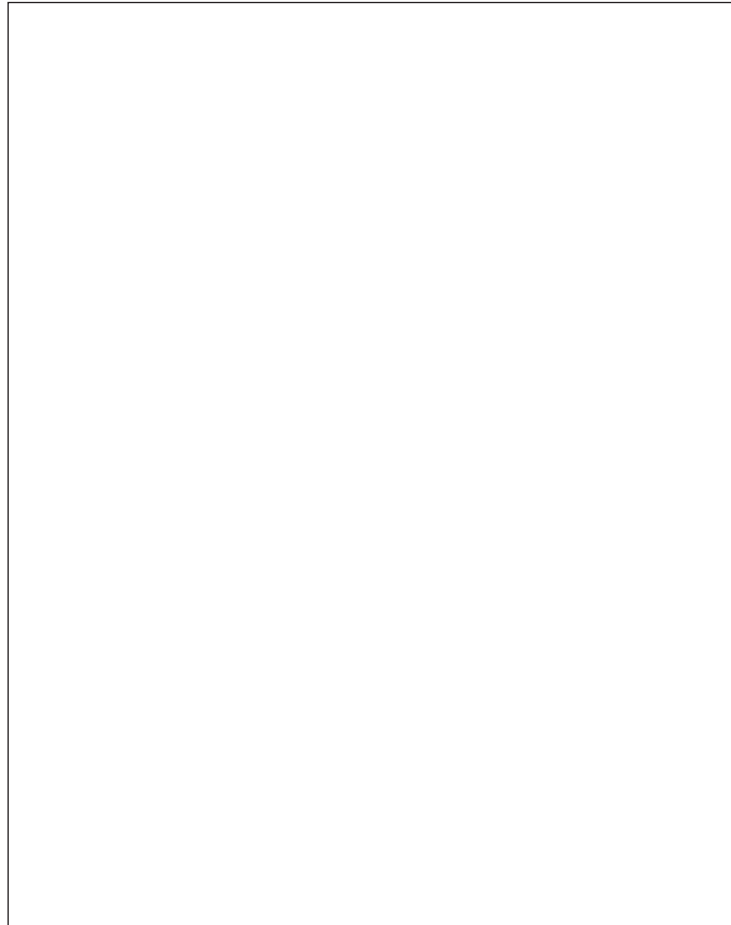
13η. Στο διπλανό πλαίσιο να κάνετε το σχέδιο του έργου του Χιροσίγκε.

1. Βαν Γκογκ, «Απολαμβάνοντας το ηλιοβασίλεμα», 1888.

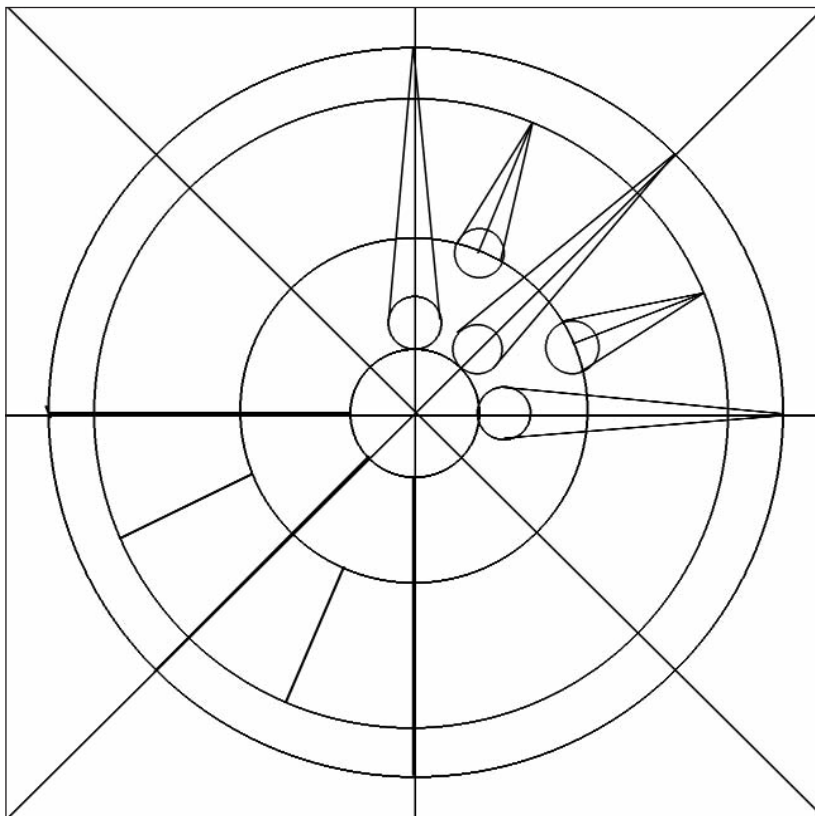
2. Χιροσίγκε, «Η βάρκα Χανέδα και ο ναός της θεάς Μπέντεν», 1858.

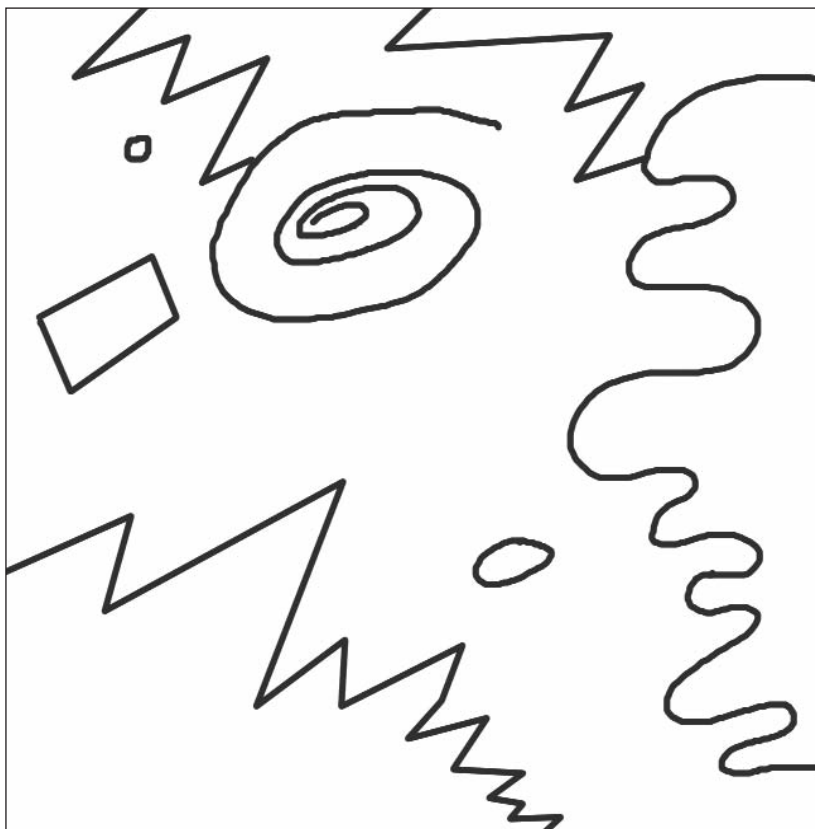
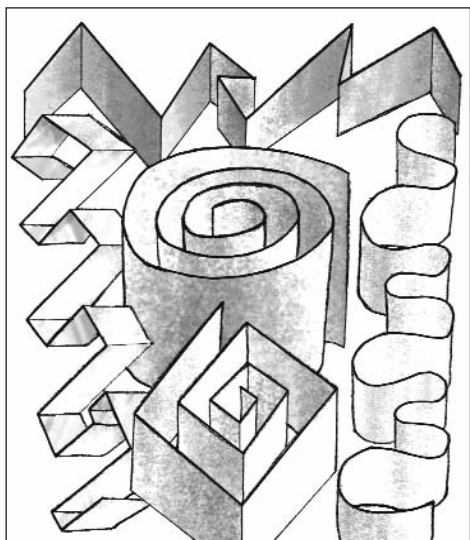

Η χρυσή λάρνακα από το Μεγάλο Τύμβο της Βεργίνας (τάφος του βασιλιά Φιλίππου), 4ος π.Χ. αι.

14η. Να παρατηρήσετε τα στοιχεία που αποτελούν το Αστέρι της Βεργίνας και να συμπληρώσετε το σχέδιο με γεωμετρικά όργανα.

15η. Να παρατηρήσετε στη μικρή εικόνα πώς μετατρέπονται οι γραμμές σε τρισδιάστατα σχήματα. Στη συνέχεια, σχεδιάζοντας και σκιαγραφώντας κατάλληλα στο διπλανό σχέδιο, να αποδώσετε την αίσθηση του τρισδιάστατου.

Σχέδιο

16η. Να συμπληρώσετε στο δέντρο το σχέδιο και τους τόνους.

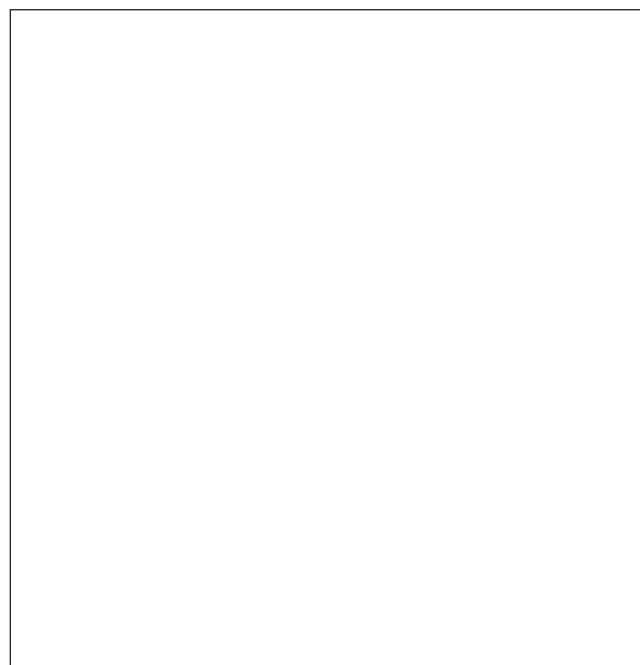
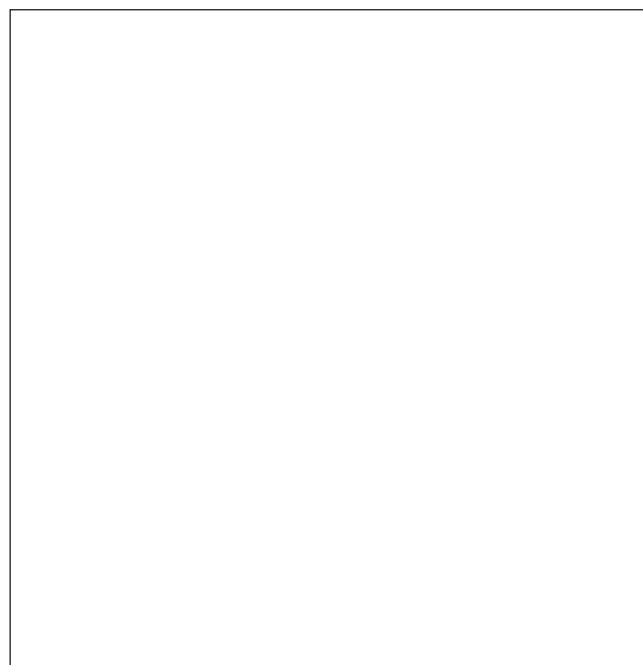
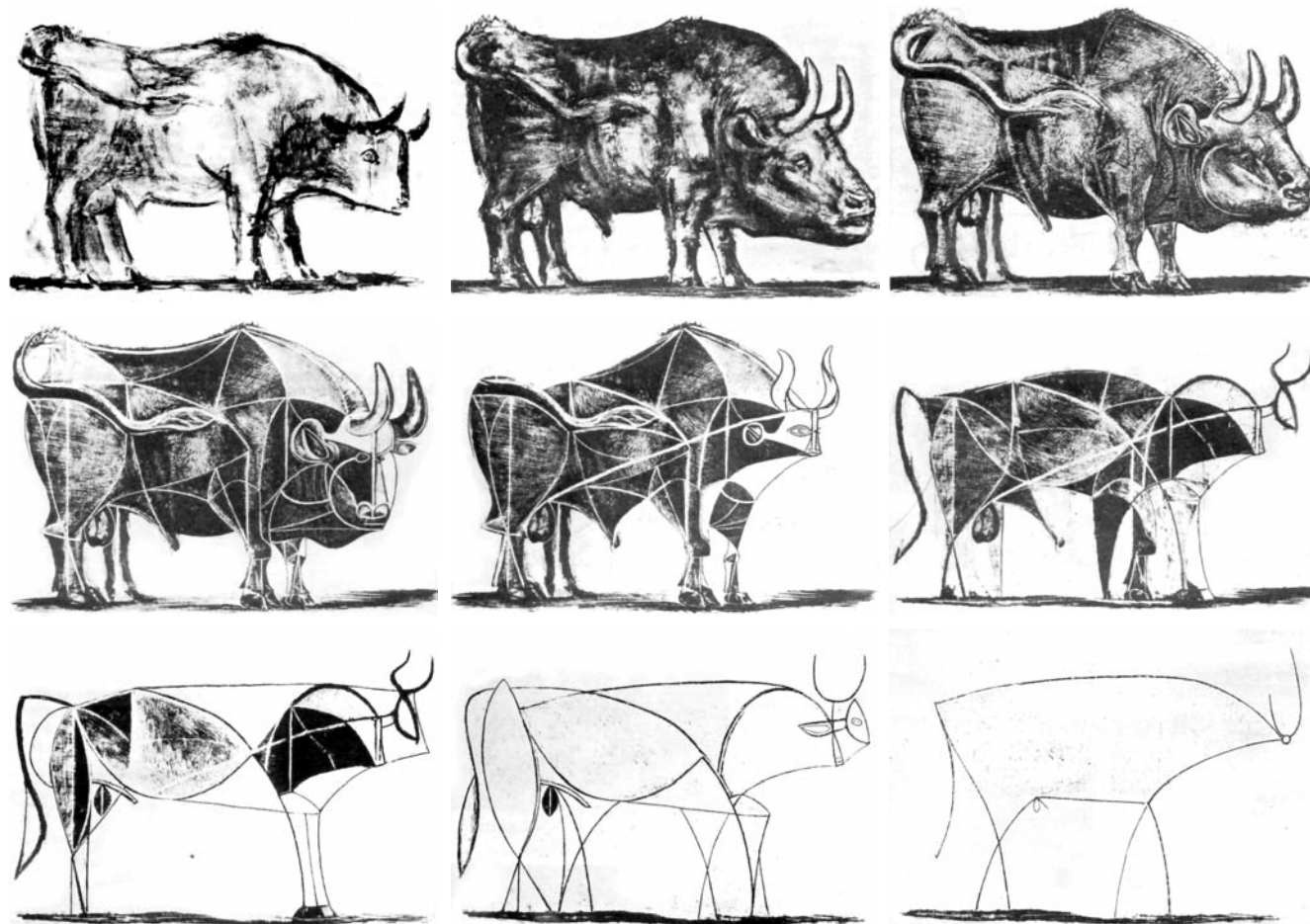

17η. Να συνδέσετε τα στοιχεία της εικόνας σε ένα σύνολο, χρησιμοποιώντας και δικά σας.

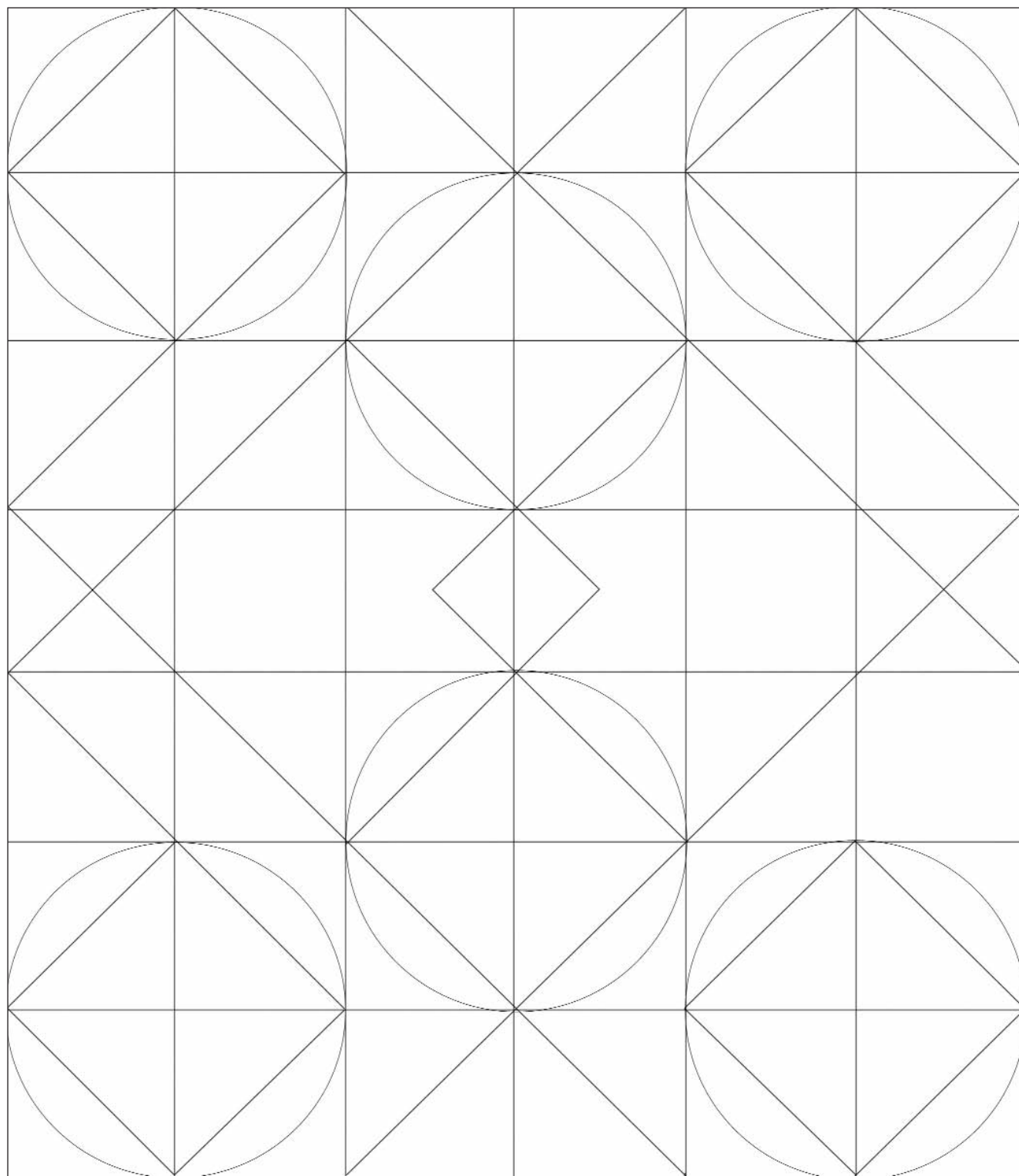
Σχέδιο

18η. Να σχεδιάσετε ένα ζώο με δυο τρόπους, όπως βλέπετε στα σχέδια του Πικάσο.

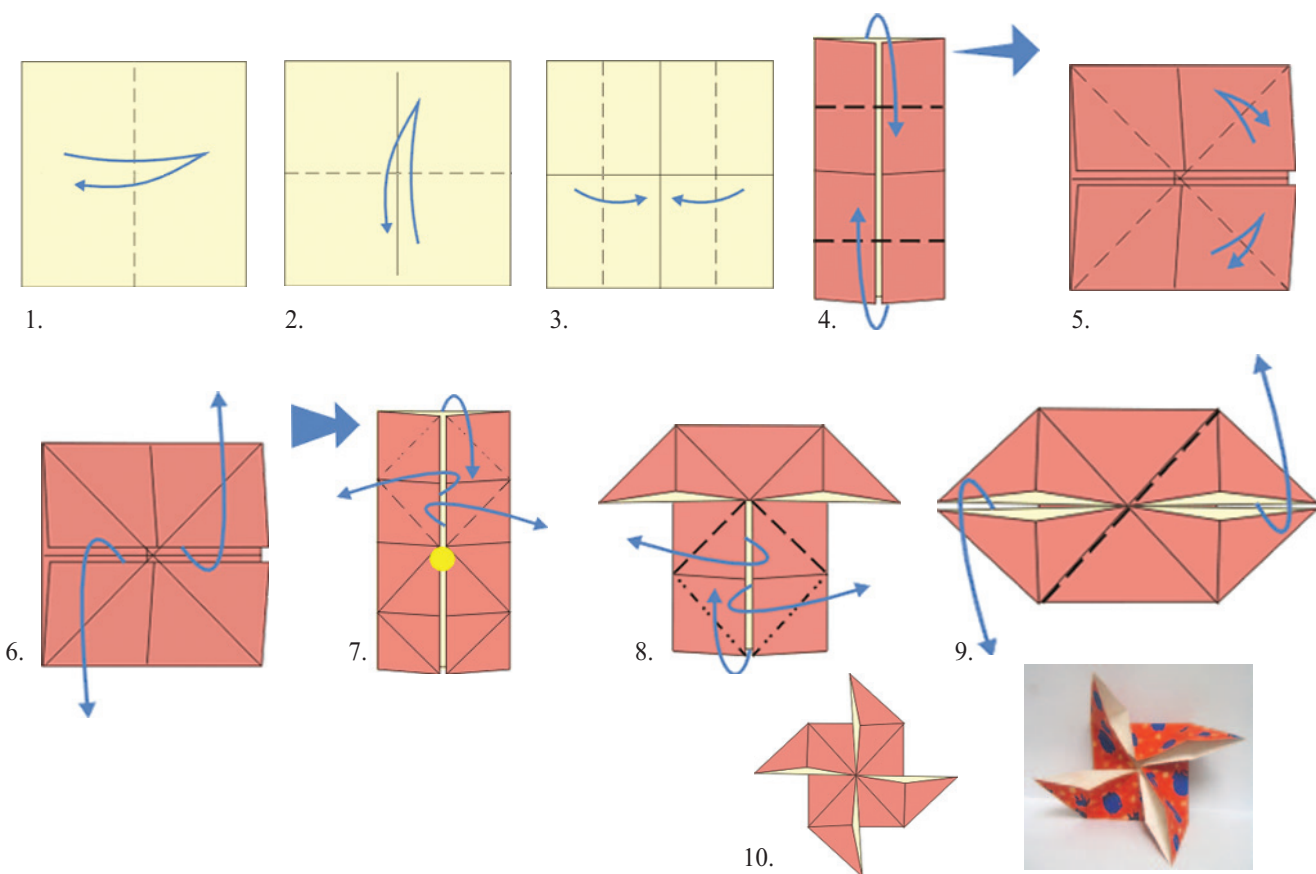
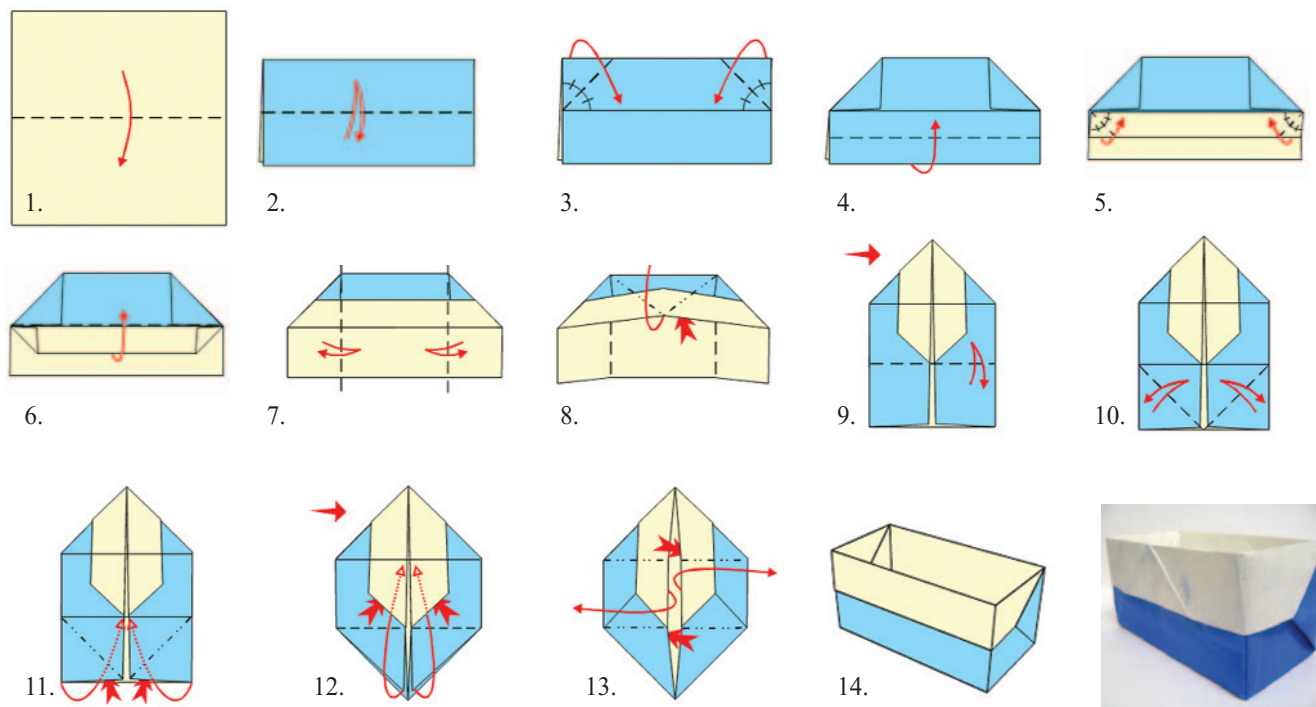
Χαρτί

19η. Να ολοκληρώσετε το διακοσμητικό σχέδιο κόβοντας και κολλώντας χρωματιστά χαρτιά, ακολουθώντας τα σχήματα.

Χαρτί

20ή. Σχεδιαγράμματα για την κατασκευή κουτιού και ανεμόμυλου origami.

Χαρτί

21η. Οδηγίες για την κατασκευή χαρταετού

1. Με τη βοήθεια ενός μαχαιριού κάνουμε μικρές εγκοπές στα πηγάκια, στα σημεία στα οποία θα στερεώσουμε το σπάγκο.

2. Σημαδεύουμε τη μέση στα πηγάκια και τα καρφώνουμε όλα μαζί στο κέντρο με ένα καρφί.

3. Δένουμε το σπάγκο στην άκρη του ενός. Μετράμε με το σπάγκο την απόσταση από την άκρη του μέχρι το κέντρο στο οποίο βρίσκεται το καρφί και το δένουμε στην άκρη του επόμενου. Με τον ίδιο τρόπο δένουμε το σπάγκο περιμετρικά σε κάθε πηγάκι, ώστε να φτιάξουμε ένα κανονικό εξάγωνο που αποτελεί το σκελετό του χαρταετού.

4. Δίνουμε στα χαρτιά διάφορα σχήματα, κόβοντας και κολλώντας τα, ώστε να φτιάξουμε ένα εξάγωνο κατά 3 περίπου εκατοστά μεγαλύτερο από το σκελετό.

5. Ακουμπάμε το σκελετό επάνω στο χαρτί, γυρίζουμε τα περιθώρια προς τα μέσα και τα κολλάμε.

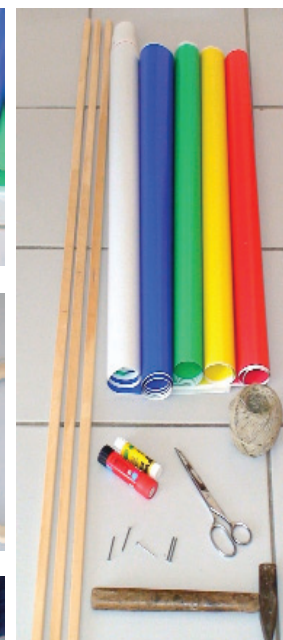
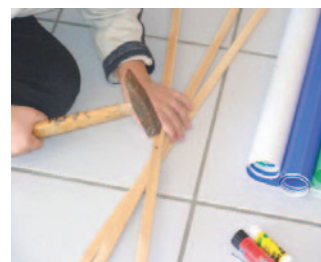
6. Έπειτα κόβουμε 6 λωρίδες με μήκος ίσο με την πλευρά του εξαγώνου. Ψαλιδίζουμε τις λωρίδες ανά ένα εκατοστό αφήνοντας δυο πόντους, προκειμένου το σημείο αυτό να κολληθεί σε κάθε πλευρά του εξαγώνου και να δημιουργηθούν κρόσια γύρω.

7. Σε δυο άκρα του σκελετού β και γ δένουμε σπάγκο και μετράμε ώστε $\beta\gamma = \beta\delta = \gamma\delta$. Στη συνέχεια, ενώνουμε τους σπάγκους στο δ, αφήνοντας περισσότερο σπάγκο για να δέσουμε την ουρά.

8. Την ουρά μπορούμε να τη φτιάξουμε από λωρίδες που θα έχουμε κόψει από εφημερίδες ή χρωματιστά χαρτιά μήκους 10-15 εκ., δένοντάς τις με το σπάγκο σε απόσταση περίπου 20 εκ. μεταξύ τους. Η ουρά πρέπει να είναι περίπου 3-4 φορές μακρύτερη από το μήκος του χαρταετού. Σε δυνατό αέρα χρειαζόμαστε πιο μακρύτερη ουρά, σε ελαφρύ αέρα χρειαζόμαστε μικρότερη.

9. Για να εξασφαλίσουμε ένα επιτυχημένο πέταγμα του χαρταετού, φροντίζουμε ιδιαίτερα τα ζύγια του. Δένουμε πρώτα ένα κομμάτι σπάγκο στο σημείο α στη μέση του σκελετού, κάνουμε μια τρυπίτσα στο χαρτί και το περνάμε στην άλλη πλευρά. Δένουμε το σπάγκο στα απέναντι άκρα, στα σημεία ε και ζ και μαζί με το σπάγκο του κέντρου α μετράμε ίσες αποστάσεις ώστε $\epsilon\zeta = \alpha\epsilon = \alpha\zeta = \epsilon\eta = \zeta\eta = \alpha\eta$. Το η είναι το σημείο όπου θα δέσουμε τους σπάγκους μαζί. Στο σημείο της ένωσης αφήνουμε περιθώρια για να δέσουμε ένα γερό σπάγκο, την καλούμπα.

10. Βρίσκουμε ένα πλάτωμα μακριά από ηλεκτροφόρα σύρματα και δέντρα, γυρίζουμε το χαρταετό μας κόντρα στον άνεμο και..... ΑΜΟΛΑ ΚΑΛΟΥΜΠΙΑ!

Τα υλικά για το χαρταετό: τρία ίσα πηγάκια από ελαφρύ ξύλο, χάρτινες αερόκολλες, σπάγκος από λινάρι, κόλλα στικ, σφυρί, πρόκα, ψαλίδι

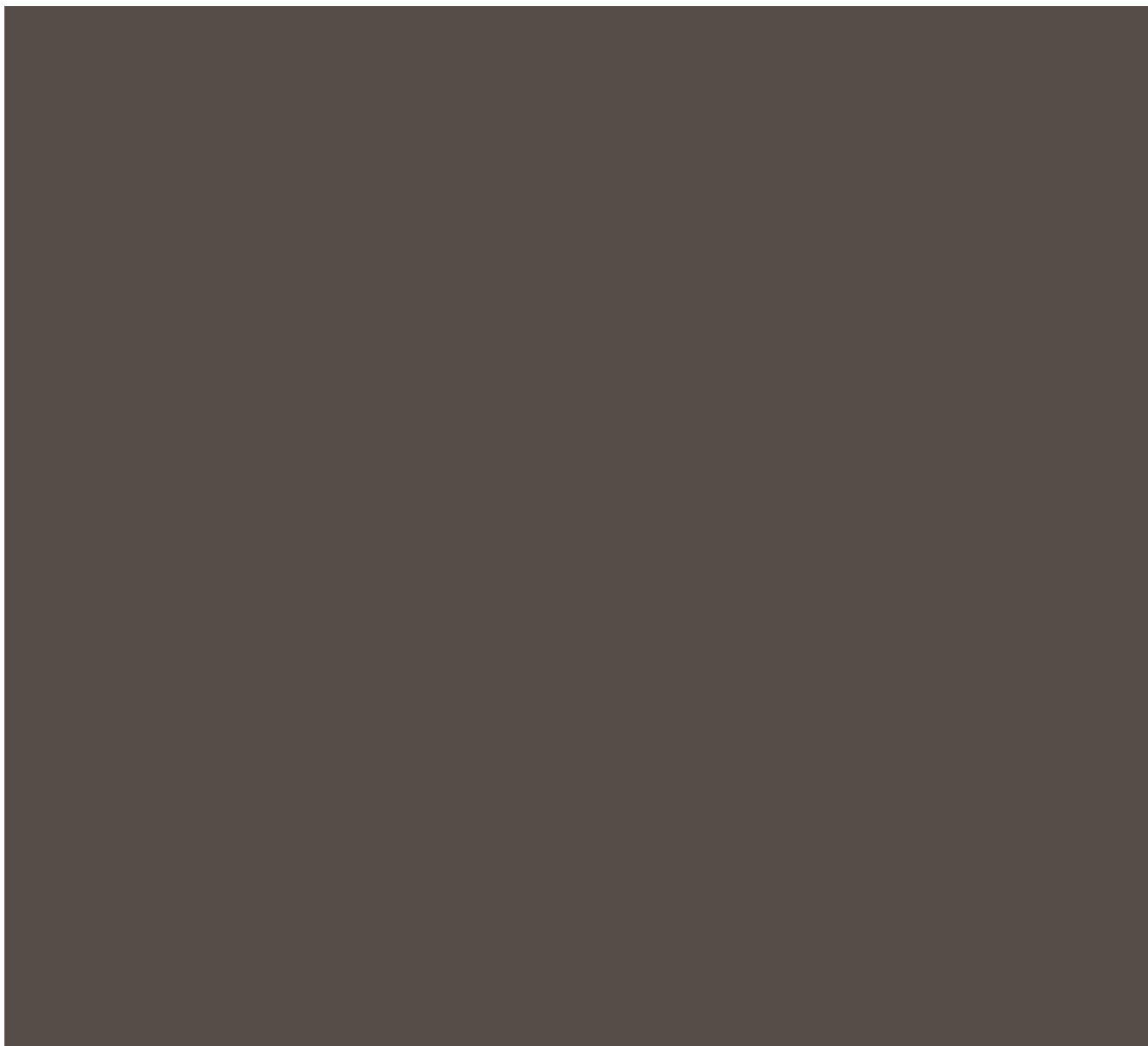

Ψηφιδωτό

22η. Να σχεδιάσετε επάνω στο γκριζο τετράγωνο, με άσπρη ξυλομπογιά, ένα θέμα από τη φύση και να φτιάξετε ψηφιδωτό κολλώντας χρωματιστές χάρτινες ψηφίδες.

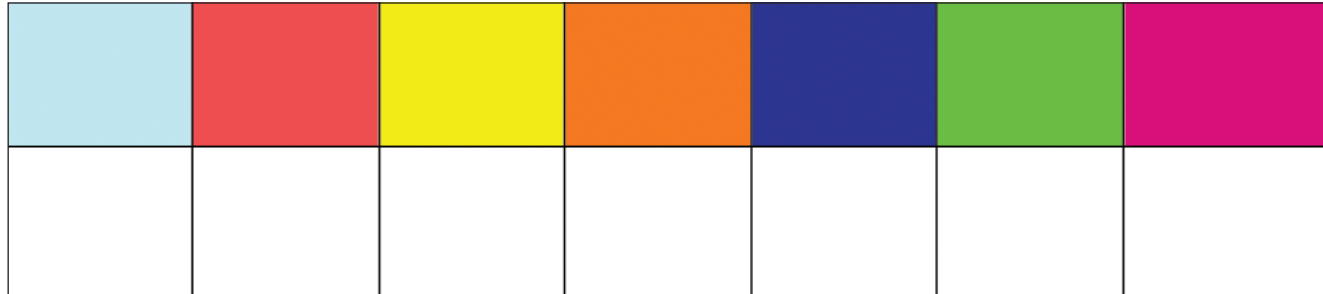
Λεπτομέρεια από ψηφιδωτό δάπεδο στη Βασιλική Δουμετίου, Νικόπολη, Νομός Πρέβεζας, 6ος αι.

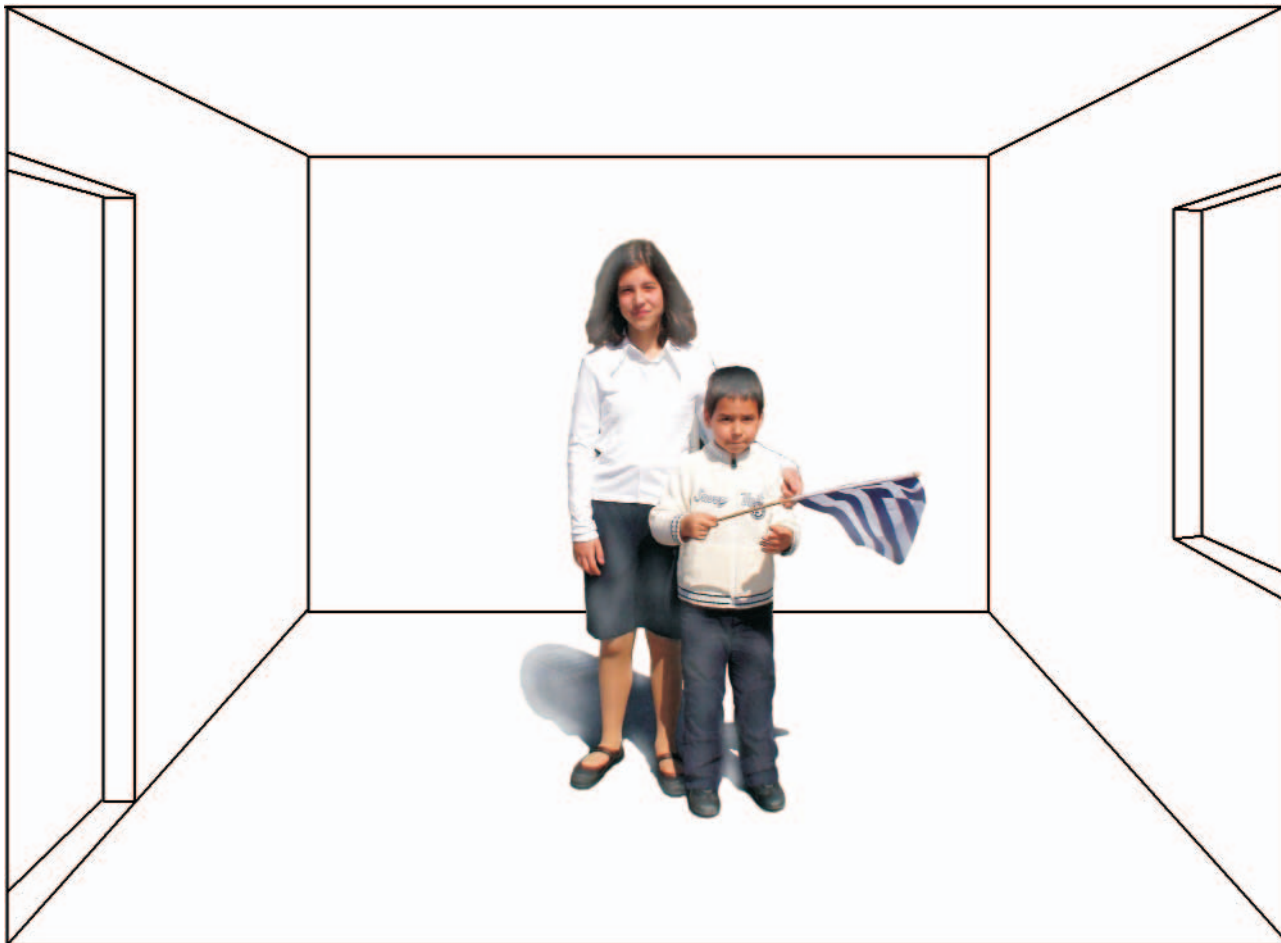
Χρώμα - Τόνος

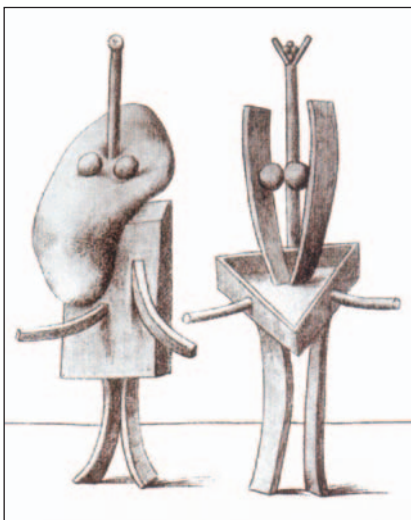
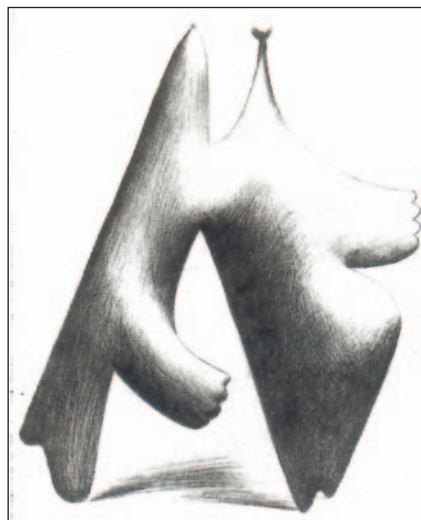
Κάθε απόχρωση ανήκει σε κάποιο τόνο της τονικής κλίμακας. Για να αναγνωρίσουμε σωστά τον τόνο των χρωμάτων σε μια σύνθεση, μισοκλείνουμε τα μάτια μας, οπότε οι τόνοι και οι φόρμες ενοποιούνται σε μεγάλες ομάδες και οι περιοχές του φωτός και της σκιάς γίνονται πιο σαφείς, επειδή αφομοιώνονται οι επιμέρους τόνοι.

23η. Να αποτυπώσετε με το μολύβι τον αντίστοιχο τόνο κάθε απόχρωσης στα κενά τετραγωνάκια.

24η. Στον προοπτικά σχεδιασμένο χώρο βρίσκονται δυο φιγούρες, οι φωτοσκιάσεις των οποίων δείχνουν πού βρίσκεται η φωτεινή πηγή. Να σκιαγραφήσετε τον τόνο που πρέπει να έχει κάθε επιφάνεια του χώρου σύμφωνα με τη φωτεινή πηγή.

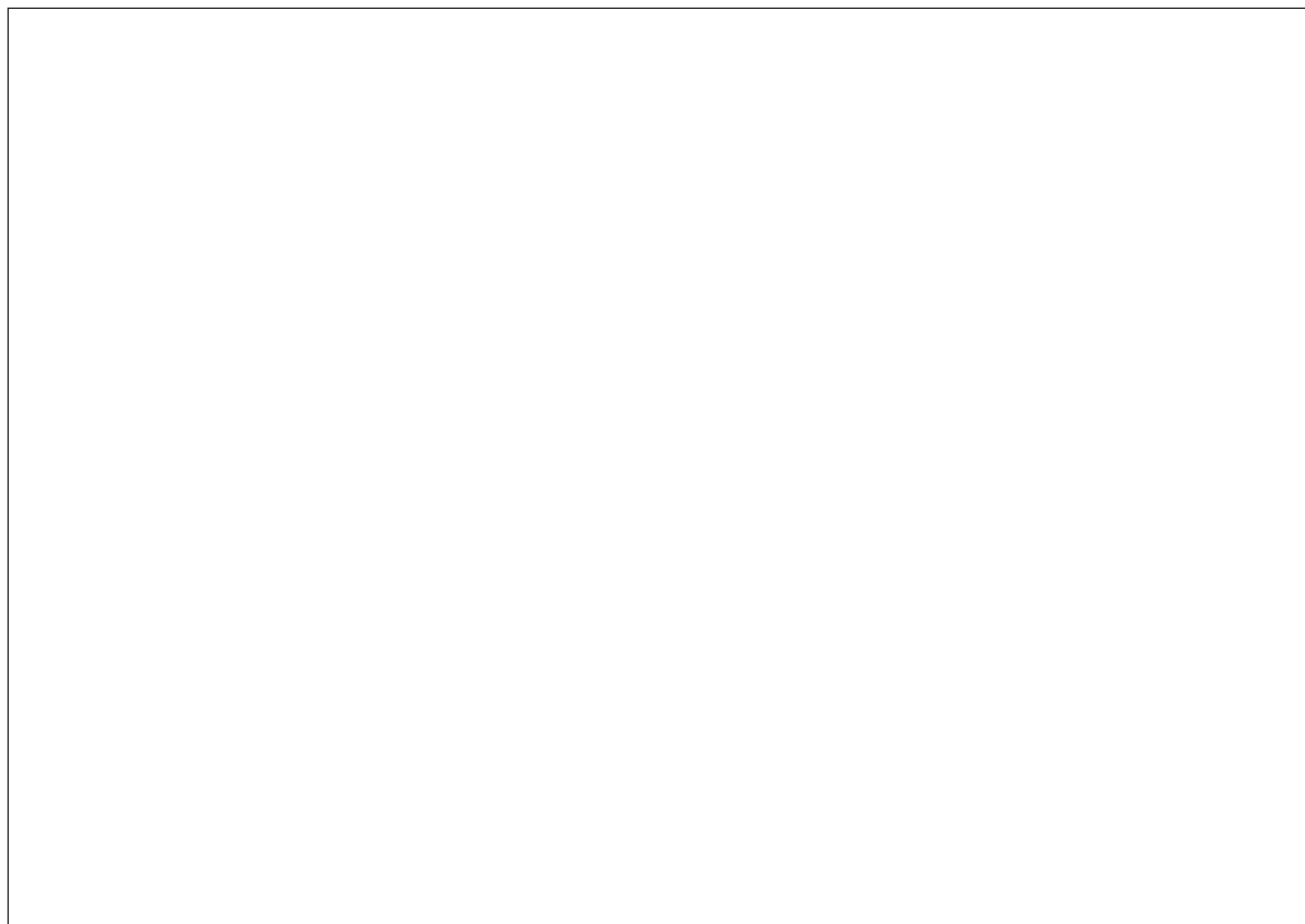

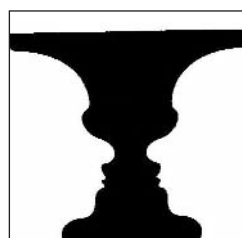
Σχέδια του Πικάσο από τη σειρά «Βιβλίο σκίτσων», 1927.

Στα έργα παριστάνονται ανθρώπινες μορφές με παράδοξο σχήμα, στις οποίες ο όγκος αποδίδεται με φωτοσκιάσεις.

25η. Να σχεδιάσετε μέσα στο πλαίσιο μια ή δυο ανθρώπινες μορφές αποδίδοντας τους όγκους με φωτοσκιάσεις.

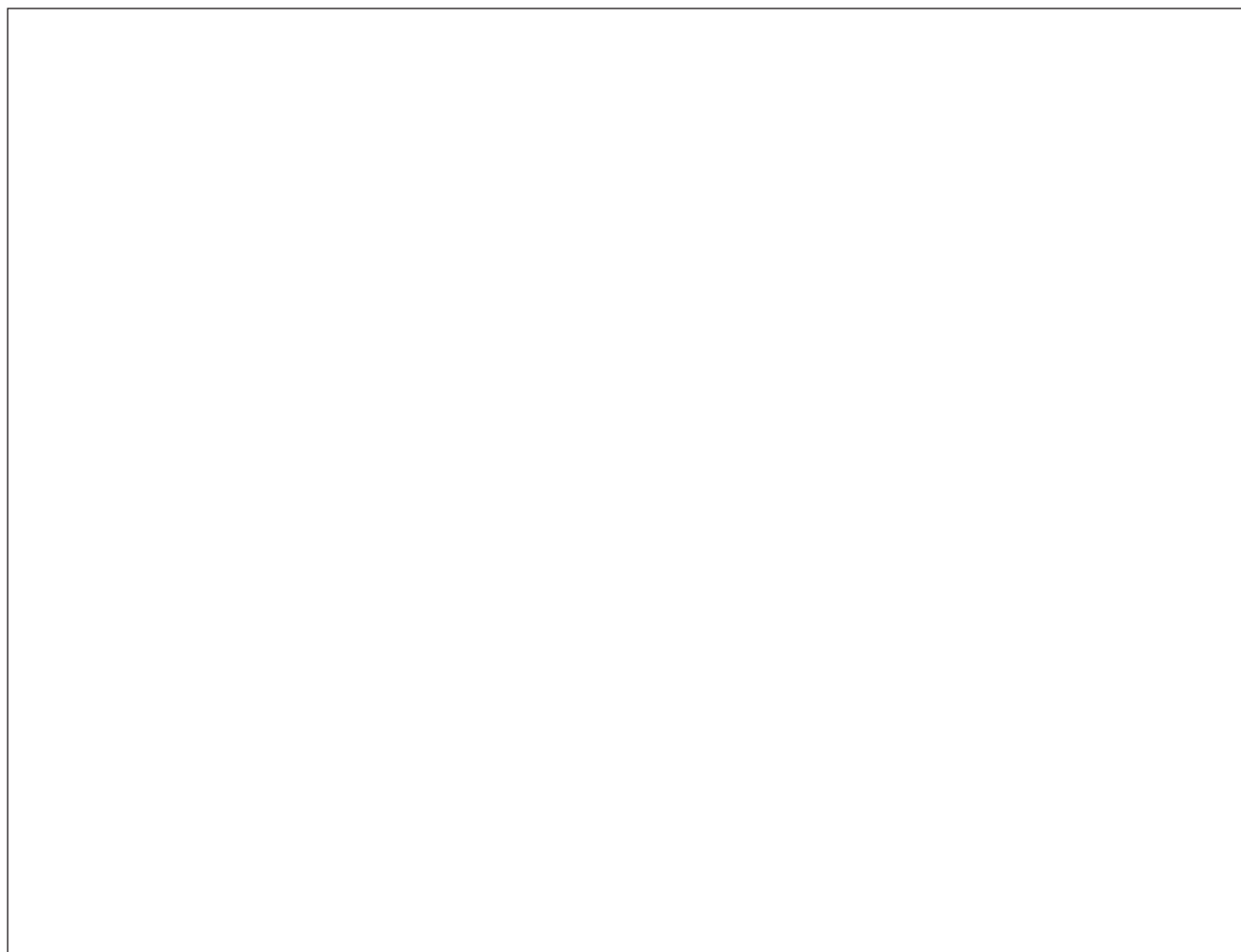

Χώρος

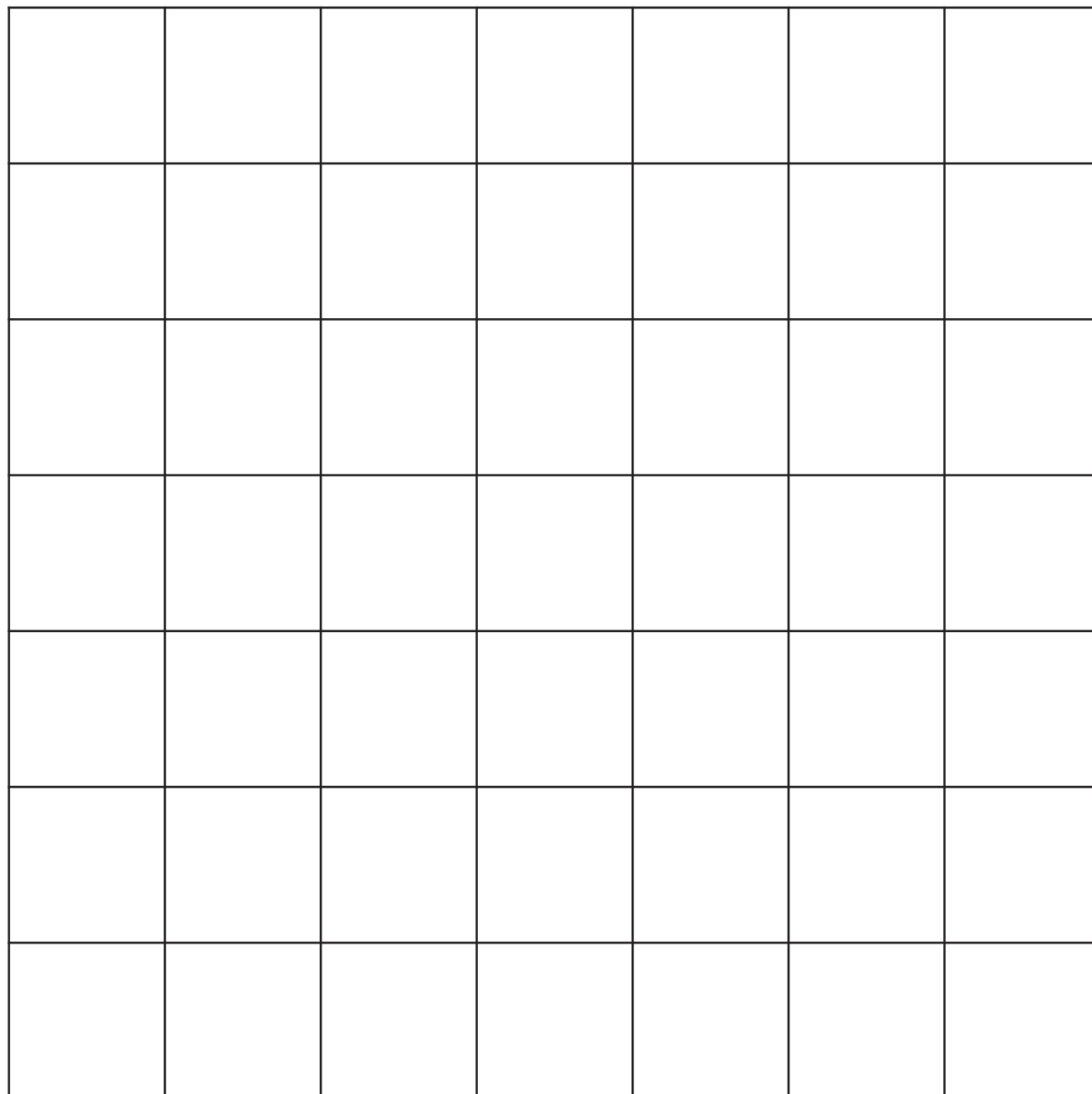
Αν παρατηρήσουμε προσεκτικά στις διπλανές εικόνες τα άσπρα και μαύρα σχήματα, βλέπουμε ότι η σχέση μορφής και φόντου αλλάζει. Δηλαδή, αν εστιάσουμε το βλέμμα μας στα μαύρα σχήματα, αυτά έρχονται μπροστά, ενώ τα άσπρα πηγαίνουν πίσω και αντίστροφα. Έτσι τα σχήματα γίνονται ισοδύναμα.

26η. Να σχεδιάσετε μέσα στο πλαίσιο μαύρα σχήματα ισοδύναμα με τον άσπρο χώρο που θα δημιουργηθεί, αν τα τοποθετήσετε μέσα στο πλαίσιο.

Σύνθεση

27η. Να συνθέσετε το διπλανό μοτίβο μέσα στο χώρο με τα τετραγωνάκια, δημιουργώντας ένα ρυθμό. Να χρησιμοποιήσετε το μοτίβο είτε όπως είναι είτε αλλάζοντας τον προσανατολισμό του επάνω - κάτω, δεξιά - αριστερά.

Βυζαντινή τέχνη

Κόντογλου, «Η οικογένειά μου», 1932.

«Η πολυσήμενη προσφορά του Φώτη Κόντογλου στη Νεοελληνική Ζωγραφική θα μπορούσε να συνοψιστεί σε τρεις εκφάνσεις. Στο δημιουργικό ζωγραφικό του έργο, που βασιζότανε στη βυζαντινή τεχνική· στο αιογραφικό του έργο, που ζαναέφερνε την ορθόδοξη ζωγραφική στις εκκλησίες μας· στο διδακτικό, τέλος, έργο του είτε άμεσο, είτε κυρίως έμμεσο, που υπήρξε από τους ισχυρότερους μοχλούς της στροφής της πορείας της Νεοελληνικής Ζωγραφικής στην ανακάλυψη των ζωγραφικών, αλλά και ουσιαστικώτερων πνευματικών αξιών της ελληνικής παράδοσης...»

Απόσπασμα από το βιβλίο «Μνήμη Κόντογλου», Νίκος Ζίας, εκδ. Αστήρ, Αλ. & Ε. Παπαδημητρίου, Αθήνα 1975.

28η. Να ζωγραφίσετε με μολύβι ένα πορτρέτο με τα χαρακτηριστικά της βυζαντινής αιογραφίας.

Με απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου τυπώνονται από τον Οργανισμό Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν βιβλιόσημο προς απόδειξη της γνησιότητάς τους. Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δε φέρει βιβλιόσημο θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946, 108, Α').

ΒΙΒΛΙΟΣΗΜΟ

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.